

Helene Skytte Olesen
Projektchef - Center for Projekt og Bygherre
hcs@slks.dk

29. september 2026

Sagsnummer
S2026-5446

Dokumentnummer
D2026-263034

Matrikelnummer
491 Sankt Annæ Vester Kvarter,
København

Ejendomsadresse
Øster Voldgade 4A

BFE-nummer
6000531

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18

Kære Helene Skytte Olesen

Vi har behandlet din ansøgning fra den 1. juni 2026. Du søger dispensation til at foretage arkæologiske forundersøgelser og funderingsundersøgelser til realisering af projektet - "Rigets Skatkammer" omkring Rosenborg Slot.

Forundersøgelserne udføres etapevis over et par måneder, med op til to samtidige udgravningsområder. Alle tiltag, der søges dispensation til, er af kortvarig, midlertidig karakter. Arealerne efterlades med terræn, beplantning og belægning fuldt reetableret. Projektet er planlagt med opstart ultimo oktober 2026 og løber over 2-3 måneder.

Ejendommen, hvor der foretages arkæologiske undersøgelser er delvis omfattet af fortidsmindebeskyttelseslinjen omkring Botanisk Have og Rosenborg Slot, som ved deklaration er beskyttet som fortidsminde efter museumslovens § 29 e.

Botanisk Have og Rosenborg Have med fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Ifølge naturbeskyttelsesloven må der ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for fortidsmindebeskyttelseslinjen, jf. § 18, stk. 1 (lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024).

Byggesager Byudvikling, Matrikel, Affald

Postboks 416
1504 København V

KTF Kontaktcenter
33 66 56 00

Kundecenter
Njalsgade 13
2300 København S

www.kk.dk

E-mail
bygninger@kk.dk

Københavns Kommune kan dog i særlige tilfælde gøre undtagelse fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, som omkring Botanisk Have og Rosenborg Slot er indskrænket af Skov- og Naturstyrelsen, jf. "Fortidsminderne i København" fra 1996 og naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2.

Baggrund for ansøgningen

På vegne af Slots- og Kulturstyrelsen – Center for Projekt og Bygherre, søges der om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 til at udføre arkæologiske forundersøgelser omkring Rosenborg Slot i forbindelse med projektet Rigets Skatkammer.

Rosenborg Slot rummer et af Europas vigtigste kongelige skatkamre, som årligt opleves af mere end 450.000 gæster. Centrale dele af samlingen kan ikke udstilles på Rosenborg Slot, da indeklimaet, sikkerheden, formidlingen og publikumstilgængeligheden ikke står mål med nutidens standarder.

De arkæologiske forundersøgelser baner vejen for bedre sikkerhed, tilgængelighed og indeklima. Det sikrer, at en større del af de kongelige skatte, dragter og tekstiler kan formidles på en nutidig måde, samtidig med at den autentiske oplevelse af slottet og omgivelserne bevares og styrkes.

Projektet har to hovedformål:

Reetablering af voldgrav og voldanlæg

"Projektet omfatter reetablering af ca. 2.000 m² voldgrav inden for fortidsmindet. Voldgraven udgør et centralt greb, der iscenesætter ankomsten og styrker forståelsen af Slotsholmen som et selvstændigt historisk anlæg. Herved understreges oplevelsen af den historiske arkitektur og kulturmiljøets autenticitet.

I voldgravens oprindelige tracé ligger i dag tre drifts- og teknikbygninger, der må nedlægges i forbindelse med reetableringen af voldgraven. Uden for fortidsmindet reetableres nedlagte funktioner delvist i en ny drifts- og teknikbygning, hvor der tidligere har ligget en bygning i den såkaldte Direktørhave."

En ny underjordisk udstillingsbygning

"Projektet omfatter etablering af en ny underjordisk udstillingsbygning på brutto ca. 1.245 m² – heraf ca. 500 m² udstillingsområde (netto). Denne ligger helt eller delvist inden for fortidsmindet. Den nye udstillingsbygning muliggør en væsentlig udvidelse af udstillingskapaciteten med fokus på formidling af de kongelige samlinger – herunder ikke mindst den enestående dragtsamling, som hidtil ikke har kunnet udstilles på grund af høje krav til særlige bevarings- og sikringsmæssige udstillingsforhold, der ikke kan opfyldes på Slottet. Projektets udformning er endnu ikke fastlagt."

Sagsnummer

S2026-5446

Dokumentnummer

D2026-263034

Matrikelnummer

491 Sankt Annæ Vester Kvarter,
København

Ejendomsadresse

Øster Voldgade 4A

BFE-nummer

6000531

Beskrivelse af arbejderne

Gravearbejderne indenfor beskyttelseslinjen vedrører:

- Søgegrøfter A3, A5 (2x4 meter)
- Reservesøgegrøfter AR (2x4 meter)
- Sondagehuller/reserve SH2 (4x6 meter)

Der udføres sondagehul ved græsarealet (SH2), opstilles big-bags, afspærring og container.

Se bilag 1 og bilag 2 – situationsplan

Soldning og vask vil ske på stedet af hensyn til publikum, som dermed kan se efterbearbejdningen i praksis, og eventuelle fund kan formidles løbende, hvorfor der også er foreslået at opsætte plancher til formidling.

Oplysninger om fortidsmindet

Det fortidsmindefredede Rosenborg Slot blev opført af Christian d. IV som lystslot umiddelbart uden for byens volde. I 1613-18 blev slottet omgivet med voldgrav og fire mindre bastioner. De oprindelige jordvolde blev i 1624 mod nord, vest og syd erstattet af murede sider. I 1783 blev den nordøstlige bastion udjævnet og jorden brugt til at opfylde den nordlige grav. Senere, i 1787, blev også den vestlige voldgrav opfyldt, for at give plads til etablering af en eksercerplads i haven mellem Gothersgade og slottet. Dele af denne vestlige grav blev reetableret i 1981. Trods tidens ændringer fremstår det lille "lystvoldanlæg" således stadig som et markant element i den omgivne og offentligt tilgængelige Kongens Have.

Internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttede arter

Der findes ikke internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) i relevant afstand fra ejendommen.

Det er derfor vores vurdering at det ansøgte, ikke indebærer, at der i noget international naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.

Det er desuden vores vurdering at det ansøgte, ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven (habitatdirektivets bilag IV).

Afgørelse

Som ovenfor nævnt, kan kommunen i særlige tilfælde dispensere fra fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Vores vurdering af, om der i denne sag er tale om et sådant særligt tilfælde, hviler på en konkret bedømmelse af, hvordan det projekt, der er søgt tilladelse til, vil påvirke det beskyttede fortidsminde.

Sagsnummer
S2026-5446

Dokumentnummer
D2026-263034

Matrikelnummer
491 Sankt Annæ Vester Kvarter,
København

Ejendomsadresse
Øster Voldgade 4A

BFE-nummer
6000531

I fuldt udbyggede byområder – som tilfældet er i denne sag – skal bestemmelsen sikre en kontrol med byggeri op til det pågældende fortidsminde. Formålet er at fastholde den etablerede sammenhæng mellem bystrukturen og fortidsmindet, herunder dens synlighed og betydning, i forhold til den omgivende bebyggelse.

Vi vurderer, at det ansøgte arbejde i en midlertidig periode, kan anses for at udgøre et særligt tilfælde. Vi har vurderet, at arbejdet med arkæologiske forundersøgelser og funderingsundersøgelser vil have en begrænset påvirkning og afskæring af ind- og udkig i forhold til oplevelsen af Rosenborg Slot.

På denne baggrund giver vi hermed dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, til undersøgelserne.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. lovens § 66, stk. 2.

Klage m.v.

Afgørelsen kan af de klageberettigede påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet eller behandlingen af en eventuel klage måtte være afsluttet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7. Klagefristen er på 4 uger fra den dag, afgørelsen er modtaget. Du får besked, hvis vi modtager en klage.

Læs mere i klagevejledningen, der er vedlagt.

Byggesag

Vi har ikke taget stilling til andre spørgsmål end det, der er beskrevet ovenfor. Efter udløb af klagefristen vil vi tage stilling til de øvrige spørgsmål, som sagen måtte rejse, herunder spørgsmål vedrørende byggelovgivning og øvrig lovgivning, der undersøges i forbindelse med byggesagsbehandlingen, jf. Bygningsreglement 2018 (BR18), §35, stk. 2.

Hvis du har spørgsmål

Hvis du har spørgsmål til indholdet af dette brev, kan du kontakte Thomas René Thomsen, tlf. 2425 7151

Venlig hilsen

Thomas René Thomsen
Område for bygninger

Sagsnummer
S2026-5446

Dokumentnummer
D2026-263034

Matrikelnummer
491 Sankt Annæ Vester Kvarter,
København

Ejendomsadresse
Øster Voldgade 4A

BFE-nummer
6000531

Bilag

Bilag 1 og 2 – situationsplan

Annoncering

Afgørelsen er offentliggjort på Københavns Kommunes hjemmeside under kk.dk.

Kopi af dispensationen er sendt til:

Ejendommens ejer, Slots- og Kulturstyrelsen, Fortidsminder, cfk@slks.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Lokalkomiteen for København, koebenhavn@dn.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Hovedkontor, natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Lokalfdelingen for København, koebenhavn@dof.dk
Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse, kontaktfhf@gmail.com
Friluftsrådet, flu@hansen.mail.dk
Slots- og Kulturstyrelsen, Fortidsminder, cfk@slks.dk
Danmarks Kulturarvs Forening, post@kulturarvsforening.dk
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, mail@sgav.dk
Lokalråd, Indre By, bent@lohmnn.be

Sagsnummer
S2026-5446

Dokumentnummer
D2026-263034

Matrikelnummer
491 Sankt Annæ Vester Kvarter,
København

Ejendomsadresse
Øster Voldgade 4A

BFE-nummer
6000531

Dispensationen er sendt som orientering til:

Københavns Museum, kulturarv@kk.dk
Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, fes@mil.dk
Københavns Kommune (TMF), Område for Miljø og Byliv, Vand og Natur, natur@kk.dk
Københavns Kommune (TMF), Område for Miljø og Byliv, Udeservering og Støj, stoej@kk.dk
Københavns Kommune (TMF), Parker, Kirkegårde og Renhold, parkerkirkegaardenhold@kk.dk

Klageadgang og opsættende virkning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefrist og klageret

Afgørelsen kan af de klageberettigede påklages inden 4 uger gældende fra den dag, afgørelsen er meddelt, jf. lovens §§ 86 og 87. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettiget er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klageportal

Du kan klage via en klageportal, som du kan finde på kpo.naevneneshus.dk/. Du logger på klageportalen med Mit-ID. Klagen bliver automatisk sendt til Københavns Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Københavns Kommune i klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Område for Bygninger. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Københavns Kommune vil, hvis vi fastholder vores afgørelse, inden for 3 uger efter klagefristens udløb indsende en kopi af afgørelsen, sagens dokumenter samt vores bemærkninger til klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal. Du vil blive orienteret herom og have lejlighed til at kommentere kommunens bemærkninger over for Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Sagsnummer

S2026-5446

Dokumentnummer

D2026-263034

Matrikelnummer

491 Sankt Annæ Vester Kvarter,
København

Ejendomsadresse

Øster Voldgade 4A

BFE-nummer

6000531

Gebyr

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af klagen, at du indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (§ 18, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet). Gebyret reguleres den 1. januar hvert år. Du betaler gebyret med et betalingskort i klageportalen.

Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klageberettiget eller Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen.

Gebyret tilbagebetales også, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen.

Du kan trække din klage tilbage, mens sagen er under behandling i nævnet, via klageportalen. Tilbagebetaling af klagegebyr afhænger af, hvor langt Miljø- og Fødevareklagenævnet er nået med sin behandling af klagen.

Opsættende virkning

En rettidig klage har opsættende virkning, hvilket indebærer, at tilladelsen ikke må udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Frist for retssag

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Sagsnummer
S2026-5446

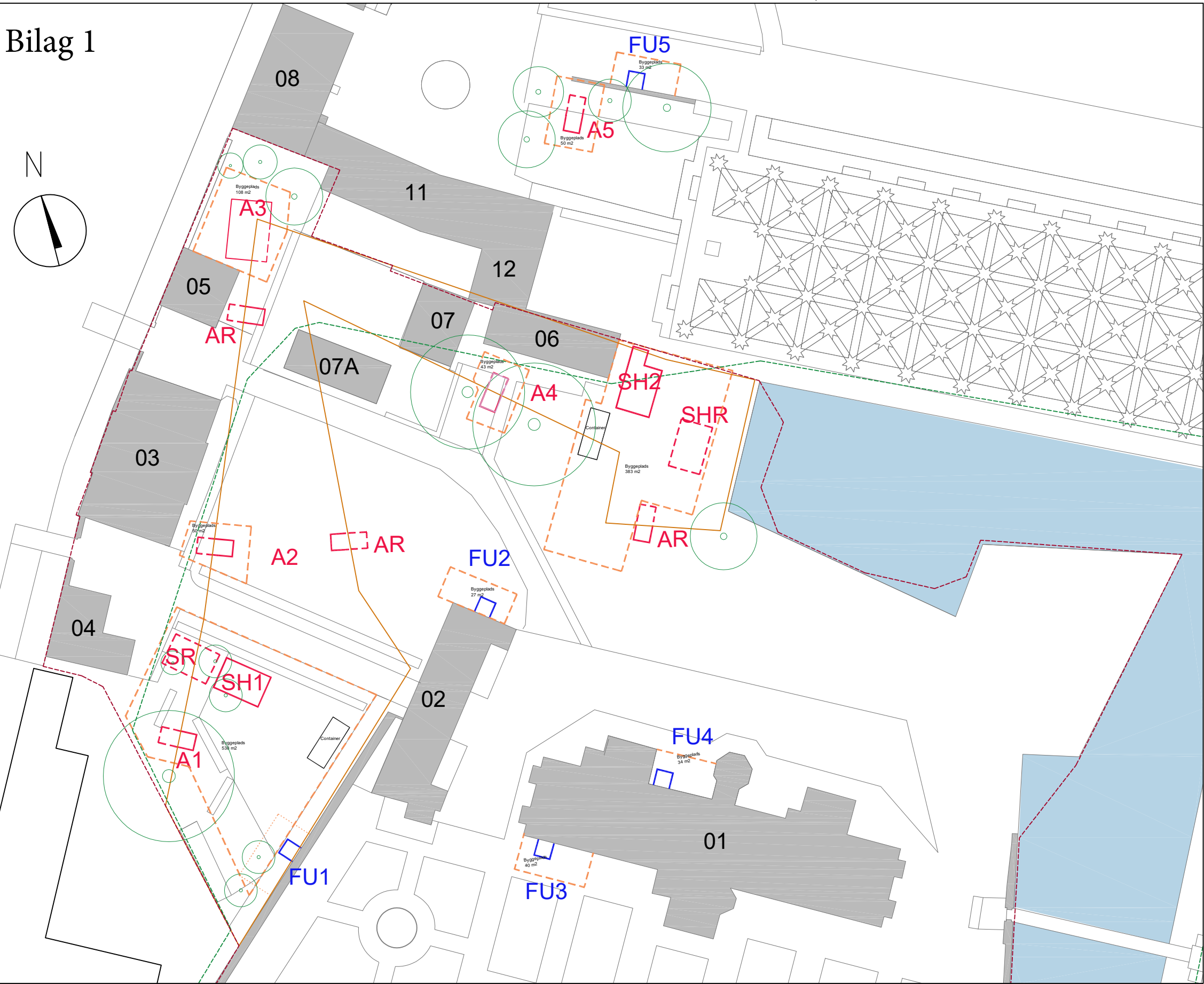
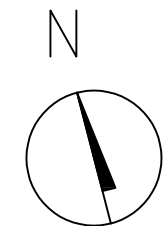
Dokumentnummer
D2026-263034

Matrikelnummer
491 Sankt Annæ Vester Kvarter,
København

Ejendomsadresse
Øster Voldgade 4A

BFE-nummer
6000531

Bilag 1

Signaturforklaring

- Fortidsmindefredning
- Matrikelgrænse matr.491
- Voldgraven
- Byggepladshegn
- Oplag af bigbags
- Jord
- Træer
- A1-x Søgegrøfter
- AR Søgegrøfter reserve
- SH1-x Sondagehul
- SHR Sondagehul reserve
- Tør/våd Soldning
- FU 1-5 Funderingsundersøgelser (1-2 x 1-2 m)

